

gent:

**Gentbrugse
Meersen**

- > Een stand van zaken
- > Zeeschelde tussen Gentbrugge en Melle
- > Plant een geboortebos

Zesmaandelijks nieuwsbrief over het project Gentbrugse Meersen
Jaargang 8 / nummer 1 / februari 2012

Beste Gentenaar,

We hebben er lang moeten op wachten, maar het moment waarop de eerste spade in de grond gaat in de toekomstige groenpool Gentbrugse Meersen, komt nu wel erg dichtbij.

Dat lange wachten heeft meerdere redenen. Onder het kopje "Stand van zaken" krijgt u hieronder een overzicht van alles wat moest gebeuren vooraleer ook op het terrein van start kan worden gegaan.

We kunnen er bij wijze van voorbeeld aan toevoegen dat alleen al de aankoop van de gronden een niet te onderschatten opdracht is. Om de groenpool te kunnen aanleggen moest de stad niet minder dan 460 percelen aankopen, gegroepeerd in een 70-tal dossiers waarover stuk voor stuk moet onderhandeld worden met de eigenaars vooraleer naar de notaris kan worden gegaan.

De voorbereidingen zijn intussen ver genoeg gevorderd om - als alles goed verloopt - nog voor de vakantie te kunnen starten met de inrichting van de toegangszone. Meteen wordt de eerste stap gezet naar de verwezenlijking van een recreatie- en natuurgebied van ruim 200 ha aan de rand van onze stad.

Veel leesgenot!

Tom Balthazar
Schepenen van Milieu, Stadsontwikkeling en Wonen

een stand van zaken

Even terug in de tijd

In 2003 keurde het Gentse College voor Burgemeester en Schepenen de synthesevisie voor de Gentbrugse Meersen goed. Dat was het eigenlijke startschot van het project. Dit document zette namelijk de krijtlijnen uit voor de ontwikkeling van het gebied als openbare stedelijke groenpool.

Met de Gentbrugse Meersen mikt de Stad Gent op een groenpool voor alle inwoners van Gent en omstreken waar recreatie, natuur en landschap samengaan. Het streefdoel is een gevarieerd landschap met open waterrijke vlaktes, drogere ruigten en een aantal boszones. Recreatie krijgt vooral een plek in de toegangszone waar sport- en spelinfrastructuur worden voorzien. Van hieruit kun je de rest van de groenpool te voet of met de fiets ontdekken. In de rest van het gebied zowel ten zuiden als ten noorden van de autosnelweg ligt de nadruk op natuur- en bosontwikkeling. Runderen en misschien ook paarden zullen in een groot deel van het gebied vrij rondlopen en ervoor zorgen dat de begroeiing zich ontwikkelt zoals we dat wensen. De bezoeker zal het kunnen ontdekken via een beperkt aantal paden. Wie zin heeft voor avontuur kan ook wandelen tussen de grazers.

Aankopen

Om de Gentbrugse Meersen tot een openbare groenzone te kunnen ontwikkelen is het noodzakelijk dat de Stad Gent de gronden aankoopt. Gezien de grote oppervlakte gebeurt dat stapsgewijs. De Stad heeft nu 145 ha in eigendom van wat natuurgebied en bos moet worden. Dit is 11 ha meer dan een jaar geleden. Daarmee zijn bijna alle percelen van de toegangszone en van het gebied ten zuiden van de autosnelweg in eigendom van de Stad. Ten noorden van de autosnelweg zijn nog maar enkele percelen aangekocht. Onder meer omdat de eigenaars ervan ook in het zuidelijke deel grond

hadden die prioritair moest verworven worden of omdat ze in de toekomstige boszone tegen de bebouwing aan liggen. In 2012 zijn budgetten voorzien voor de aankoop van de resterende percelen ten zuiden van de autosnelweg. Voor het noordelijk deel is het wachten op het nieuwe bestuur in 2013.

Inrichting

Volgend op de aankopen gebeurt de inrichting. Ook dit verloopt in fases. Vooraleer effectief de eerste spade de grond in gaat, moet er heel wat studiewerk gebeuren. In de eerste plaats wordt in kaart gebracht hoe het gesteld is met de bodem, de waterhuishouding, de voorgeschiedenis, met planten en dieren, etc. Op basis van deze bevindingen en rekening houdend met de wensen van de bewoners wordt een ontwerp opgemaakt. Omdat er ondermeer grondwerken en de aanleg van wandel- en fietspaden zijn voorzien, moet er vervolgens een stedenbouwkundige vergunning aangevraagd worden. Aansluitend wordt het ontwerp verder gedetailleerd in een uitvoeringsplan en een bestek. Hiermee weet de aannemer perfect hoe alles moet uitgevoerd worden.

Voor de voorbereiding en de uitwerking van al deze stappen doen we voor de verschillende deelgebieden een beroep op een extern studie-bureau. In wat volgt geven we de stand van zaken per deelgebied.

Toegangszone

Over de plannen voor de toegangszone kon u al lezen in de nieuwsbrief van augustus 2010. Deze zone is enerzijds de poort tot de achterliggende bossen en meersen van de groenpool. De meeste bezoekers komen hier toe met de fiets, met het openbaar vervoer, met de auto of te voet. Anderzijds moet de toegangszone ook een park worden dat toegankelijk en aantrekkelijk is voor de buurtbewoners. Het is de bedoeling binnen de toegangszone de identiteit van elk deelgebied te versterken en de deelgebieden met elkaar te verbinden door middel van een raamwerk van bomen en goed toegankelijke paden. Zo zal er voor de bezoeker veel te beleven zijn en vermijden we dat deelgebieden als geïsoleerde eilanden gaan functioneren.

Concreet is voor de toegangszone de aanvraag voor stedenbouwkundige vergunning ingediend. Ook de procedure voor het aanstellen van een aannemer is opgestart. Als alles goed verloopt, kunnen we nog voor de zomer starten met de werken. Hierbij worden een aantal voorwaarden opgelegd. Zo moeten de aanwezige voorzieningen zoals de sporthal, het dienstencentrum, de volkstuinten,... permanent toegankelijk zijn. De aannemer zal zo veel mogelijk per deelgebied werken. Dit betekent dat de ene zone eerst moet afgerond zijn vooraleer met een volgende kan gestart worden. Er moet ook rekening gehouden worden met de gevoeligheid van de natuur. Zo mogen er in het voorjaar geen ingrijpende werken gebeuren in zones waar vogels broeden.

Het is de taak van de aannemer om zijn werf te organiseren en een fasering voor te stellen. Dus het zal pas in het voorjaar zijn dat we er zicht op krijgen wanneer welke zones worden aangepakt. Dit zal gecommuniceerd worden zodat de gebruikers weten waar ze aan toe zijn.

Op de kaart zijn in grote lijnen de geplande maatregelen terug te vinden.

- 1 Vernieuwde paden en herinrichting vijver Frans Tochpark
- 2 Toegangspoort met wandelpad en hekwerk
- 3 Vernieuwde parking
- 4 Passerelle
- 5 Basketbalveld en fitnessstoestellen
- 6 Hondenlosloopweide
- 7 Speelkamer voor alle leeftijden
- 8 Uitbreiding volkstuinen
- 9 Speelterrein en ontmoetingsplek voor de buurt

Zuidelijk deel

Het ontwerp voor het zuidelijk deel werd in de vorige nieuwsbrief toegelicht. Sindsdien zijn er nog enkele verfijningen gebeurd en wordt nu gewerkt aan het dossier voor de aanvraag van de stedenbouwkundige vergunning. Die hopen we in mei te kunnen indienen. Rond die periode moet ook het uitvoeringsdossier op tafel liggen en kan de procedure voor het aanduiden van een aannemer van start gaan. Die moet op het einde van dit jaar bekend zijn zodat begin 2013 kan gestart worden met de aanlegwerken.

In de zomer van 2012 zal de bouw van het Vredesmonument echter al het startsein zijn voor de ontwikkeling van het zuidelijk deel. Van bovenop het 8 meter hoge monument zal u de voortgang van de werken goed kunnen volgen.

Noordelijk deel

Het noordelijk deel is het derde en laatste deelgebied van de groenpool. Nog maar een klein aandeel van de gronden is verworven. Het is nu wachten op nieuwe budgetten om de aankopen verder te zetten. Vanaf 2013 zal ook het studiewerk voor deze zone worden opgestart. U hoort er nog van!

Zeeschelde tussen Melle en Gentbrugge

De Zeeschelde ter hoogte van Gentbrugge is vandaag een bijzonder stukje rivier waar de natuur volop haar gang kan gaan. Nergens anders in België komen eb en vloed zo diep landinwaarts. Tweemaal per dag stroomt het zeewater zeer snel binnen tot aan de sluis in Gentbrugge en trekt het nadien traag weg. Hierdoor hebben slibdeeltjes in het water de tijd om te bezinken en komt de bodem van de rivier steeds hoger te liggen. Dit zal doorgaan tot er een evenwicht is bereikt. De natuur die hierdoor ontstaat, noemen we slikken en schorren. Talrijke plant- en diersoorten vinden hun stek in een dergelijk biotoop dat een unieke waarde heeft voor België.

De meningen over deze ontwikkeling lopen echter sterk uiteen. Voor de omwonenden heeft ze al vaak ergernis gewekt. Tot enkele jaren geleden was er door de lozing van afvalwater sterke geurhinder. Sinds het afleiden van het afvalwater naar de zuiveringsinstallatie in Destelbergen kwam hier gelukkig een einde aan. De laatste jaren dook ook een nieuw fenomeen op. Massa's knijten vonden een nieuwe thuis in het slib en zorgen tijdens de zomermaanden voor jeukende beten bij de omwonenden. Gelukkig verminderde ook deze overlast.

De toekomst van de Zeeschelde Gentbrugge - Melle (zoals de officiële naam luidt) is momenteel onderwerp van een studie rond pleziervaart uitgevoerd door de Vlaamse overheid. Om het centrum van Gent te bereiken moeten boten komende van Antwerpen vandaag verschillende sluisen passeren waaronder de sluis van Merelbeke. Deze laatste wordt ook druk gebruikt door de beroepsvaart. De grotere boten vormen er niet zelden een gevaar voor de kleinere jachten. De Zeescheldebocht ter hoogte van Gentbrugge biedt een goed alternatief om de veiligheid te verhogen en het aantal te nemen sluisen te verminderen. Maar daarvoor moet er gebaggerd worden om het stukje verzande Schelde opnieuw bevaarbaar te maken. Een

studie wees uit dat de bouw van een nieuwe sluis ter hoogte van Heusdenbrug de beste oplossing biedt. Daarbij zou de getijdenwerking stroomopwaarts van de sluis wegvallen en zou het waterpeil van de Schelde permanent hoger worden. Dit betekent ook dat de slikken en schorren zouden verdwijnen. Deze waardevolle natuur moet dan elders gecompenseerd worden.

Deze toekomstvisie bevindt zich nog in een studiefase. Momenteel zijn nog allerlei onderzoeken lopende want eerst moet er zicht zijn op alle gevolgen. Wat betekent dit voor de afwatering van de omliggende gebieden? Wat is de invloed op de Gentbrugse Meersen? En op de Damvallei? Kunnen wel degelijk elders slikken en schorren gecreëerd worden? Wat is de kostprijs?

De Stad wacht de resultaten van deze onderzoeken af vooraleer een definitief standpunt in te nemen over de geplande werkzaamheden.

plant een geboortebos

Op 16 oktober 2011 vond een derde plantactie plaats voor het Geboortebos. De belangstelling was opnieuw enorm. Ongeveer 4.000 mensen begaven zich naar de Groenpool Gentbrugse Meersen om mee te helpen planten. Het waren ouders, familie en vrienden van de ongeveer 3 500 Gentse kinderen die in 2010 geboren werden.

Op het terrein van om en bij de twee hectare plantten we 1600 struiken en kleinere bomen. Ondermeer zoete kers, sporkehout, haagbeuk, zwarte els, lijsterbes en zomereik kregen hier een plaatsje. Daarnaast plantten we ook 16 grotere bomen aan. Die kunnen later zaad voortbrengen en de spontane bosontwikkeling versnellen. Het ging om lijsterbes, els, haagbeuk, vogelkers, zomereik en grauwe abeel. Al het plantmateriaal was autochtoon. Dit wil zeggen dat de planten afkomstig zijn van bomen en struiken die al eeuwenlang in onze streek groeien en dus helemaal aangepast zijn aan de lokale groeiomstandigheden.

Centraal in het Geboortebos 2010 staat een monument van kleurpotloden. Een infobord draagt de namen van de kinderen die in 2010 geboren zijn en waarvan de ouders de naam graag vermeld zagen staan.

**Wilt u op de hoogte blijven van de ontwikkelingen in de Groenpool
Gentbrugse Meersen?**

Speel uw naam en adres door aan:

**Nele Vanhooren van de dienst Stedelijke Vernieuwing en Gebiedsgerichte Werking
tel. 09 266 82 37 - nele.vanhooren@gent.be**

**Met vragen over de inhoud van de artikels kunt u terecht bij Sara Verbeeren
van de Groendienst - tel. 09 265 92 34 - sara.verbeeren@gent.be**

Verantwoordelijke uitgever: Tom Balthazar, schepen van Milieu, Stadsontwikkeling en Wonen,
Stadhuis, 9000 Gent